

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. XIII. Cur à Seraphim Isaias Propheta purgatur fuisse dicatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Hierarchicas autem illuminationes idcirco proportionales dicit, quia in sacris potestati-
bus, ubi alii superiores, alii inferiores consti-
tuti sunt, divinas illuminationes non omnes
uno modo percipiunt. Superioribus enim &
capacioribus in donis gratiæ amplius tribuitur:
inferioribus secundum modum capacitatis suæ
minus participandum præbetur. Secundum
hunc itaque modum, quo vel in singulis hierar-
chiis, diversis ordinibus, & diversis animis dif-
ferenter divini illuminationes tribuuntur, u-
nusquisque etiam animus in semetipso in eis-
dem illuminationibus rationabili differentia à
minoribus ad majora excrefcens provehitur.
propter has igitur ascensiones gradus virtutum
dispositi sunt, per quas videlicet ascensiones
unumquodque, id est, unusquisque animus ascen-
dens per eas fit in participatione si fit particeps
superincognitissimæ purgationis, & plenissimi
luminis, & anteperfectæ perfectionis &c.

Ex quo documento & expositione ejus in-
ferunt Mylici, quo major fuerit purgatio, eo
majorem futuram illuminationem, & perfe-
ctionem. Et non ascendendum ad contempla-
tionem quæ exercetur in parte superiori, quin
prius exerceatur meditatio quæ fit in parte me-
dia, id est, imaginationis & rationis. De quibus
videatur N. Josephus à JESU MARIA in 1. p.
Asc. lib. 3. c. 1. & Concord. Myst. l. 1. c. 1. n. 5. & l.
2. c. 1. n. 3. & c. 17. n. 2. Videatur etiam infra
Resolutio 14.

Potest etiam applicari ad illam celebrem
distinctionem portionum animæ infimæ, me-
diæ, & supremæ, de qua aliquid diximus in ca-
rena Prop. 1. Ref. 3. & de quo etiam infra dicta
Resolut. 14. & 21.

Documentum 22.

In quando S. D. de 1. hierarchia in principio
hujus capitis ait: in eam immediate ascendendo
occultior, & manifestior divinitatis illuminatione
purgatur, & illuminatur, & perficitur: occultior qui-
dem tanquam invisibilior, & magis simplicata, &
unificata: manifestior vero ut ante data, & primo lu-
cet, & universalior, & magis in eam (ut oportet)
forma effusa.

Expositio
Hugo.

Exp. Hug. Sensus est: quia divina illumina-
tio in istam hierarchiam primo effunditur,
idcirco ipsa perfectius illuminatur. Quanto au-
tem perfectius ii qui in ea sunt, spiritus unam
illuminationem suscipiunt, tanto perfectius &
clarius lucentes in ipsa una forma unius lumi-
nis unum fiunt: & quod in ipsis diversum ex na-
tura multipliciter distinguitur, una claritatis
forma superveniente cunctis dissimile non vi-
detur. Ita ergo ista hierarchia quia prius lucet,
perfectius lucet: & quia perfectius lucet, uni-
versalius, vel similis, vel expressius lucet: quia
expressius lucet, manifestius lucet. Quæ ergo
essentialiter occultior est, formaliter est mani-
festior: & quæ subtilior est ex natura, clarior
est ex gratia. Hæc ille.

Hinc dicunt Mylici universales actus
contemplationis perfectiores esse particulari-
bus, de quo N. Josephus à JESU MARIA 1. p.
Asc. l. 2. c. 1. & c. 14. & l. 3. c. 22. Concord. l. 2.
c. 11. & l. 3. c. 9.

Videatur Resolut. 69. & 70.

CAPVT XI.

*Quare omnes caelestes essentia communi-
ter virtutes caelestes nomi-
nantur.*

Respondet S. D. caelestes spiritus dividi in
essentiam, virtutem, & operationem: Unde
licet virtus sit proprium nomen secundi ordinis
secundæ hierarchiæ; tamen omnes communi-
ter possunt appellari virtutes, quia virtutem ali-
quam habent.

Citatur à D. Thom. 1. p. q. 108. a. 5. ad 1. &
in 3. p. suppl. q. 73. art. 3. & in 2. dist. 10. q. 1.
a. 2. in quibus locis eadem doctrina de nomine
virtutis invenitur, nihilque peculiariter ad my-
sticos spectans.

CAPVT XII.

*Quare secundum homines hierarchia
Angeli vocantur.*

Respondet, Antistes vocari Angelos, quia
in docendo participant Angelicam prop-
rietatem, & in munere interpretandi: Ange-
los etiam, & homines sanctos vocari Deos,
quod DEUM imitentur, quia possunt, & ad ejus
unionem convertantur.

D. Th. citat hoc cap. 2. q. 2. a. 6. & in 2. dist.
10. q. 1. a. 2. & q. d. diver. q. 29. a. 5.

CAPVT XIII.

*Quare à Seraphim dicitur purgatus
fuisse Propheta Isaias.*

Dicit Angelum vocari Seraphim ex munere
purgandi, item supremo ordini attribui
post DEUM omnem illustrationem inferio-
rum. In visione Isaiæ explicat quid significent
alæ Seraphim, quid hymnodia &c.

Citatur à D. Thom. 1. p. q. 112. a. 2. ubi cum
Dion. resolvit Angelos inferiores tantum mis-
ti, de lege ordinaria, similiter, in 1. dist. 15. q. 1.
a. 1. & dist. 17. q. 1. a. 4. & in 2. dist. 10. q. 1. ar. 2.
& 4. & dist. 11. q. 1. a. 2.

Documentum 23.

In omnibus intellectibus proportionaliter superlu-
cet &c. Solari radii distributiones in primam ma-
teriam bene distributa implent omnium lucido-
rem: & per eam manifestus proprius declarat
splendores: accedens vero crassioribus materiis
obscuriorem habet distributivam super appropria-
tionem ex illuminatione materiarum ad illumi-
nationis distributivam habitum in opportunita-
te, & paulo post ex hoc ad perfecte fere in-
distributum coarctatur. Iterum ignis caliditas
magis se ipsam distribuit in capaciora, & ad
similitudinem suam bene convenientia, & fa-
cilia.

Exp. Hug. cum DEUS omnibus communi-
ter superluceat, distribuit propriam illumina-
tionem secundum hoc quod unaquæque dispo-
sicio sive ordo secundum propriam mensuram
capax

Lux spi-
rituali
mentes
puras &
deseca-
perfecit
illumi-
nat.

caput est contemplationis illius. . . Ut ergo per exempla DEO non propria nobis propria divina illuminatio dispensari distributionem ostendam, hanc similitudinem propono. *Solaris radij*, &c. Distributiones, inquit, sive effusiones solis radij bene distributæ in primam materiam; hoc est, in illam materiam venientes, quæ est prima, hoc est, optima & purissima, & illuminationum apurissima. Ad talem, inquam, materiam venientes implent eam, nullum in aliqua parte obstaculum luminis inveniunt, & implendo faciunt eam lucidiorum proclivissimam omnium, & sic per eam ipse radius manifestus declarat proprios splendoris: quia quanto perfectius radiat, tanto perfectius illuminabitur; & quanto perfectius illi infunditur, tanto clarius refunditur ex illa.

Accedens vero ex ætheribus materiis, quæ minus illuminationi sunt aptæ, illæ obscuriores habet distributionem superapparitionem: sicut enim cum se infundit in illis caput imperfecte, ita & cum se effundit per illas super hoc extrinsecus apparet obscure: quod provenit ex importunitate illuminationum materialium. . . A subtilissimis enim materiis quibus perfectè comprehenditur, ad minus aptas descendens, à quibus imperfectè capitur, tandem ad alia tam faculenta, & grossa, & obfusca pervenit, quæ se omnino lumen repellunt, & nihil illuminationis capere possunt.

Lux spiritualis mentes puras & defecatas perfectè illuminat.

Ad hunc modum spiritualis lux ad mentes rationales veniens eas, quas puras invenit & defecatas perfectè illuminat: eas vero quas minus aptas reperit, minori claritate & (ut ita dicam) luce obscuriori illuminat. Quas vero omnino contrarias & faculentas ostendit, sua prorsus participatione & communione immunes relinquit.

Nec solum in lumine, sed etiam in calore materiali inavibilibis veritatis imago est. Nam ipse calor ea corpora quæ magis apta susceptioni suæ invenit, magis accendit; alia autem minus: donec tandem in contraria omnino, & dissimilia offendens, nullum in eis suæ operationis effectum ostendit, &c.

Ex quibus inferunt mystici necessitatem purificationis, & dispositionis ad proficiendum in contemplatione & amore: de quo egimus in T. M. questione 8. proem. & infra agemus Resolution. 17 & 68.

CAPUT XIV.

Quid significet Angelicus numerus.

Dicit Angelos esse innumerabiles, licet Danielis 7. assignetur numerus centus pro incerto.

De quo D. Thomas 1. part. quest. 50. artic. 3. citans Dion. & q. d. de pot. quest. 6. a. 6. & de virtut. q. 1. a. 8.

CAPUT XV.

Quæ sunt formative Angelicarum virtutum imagines, & quæ deinde, id est, & reliqua.

Explicat quæ sint imagines formative Angelorum, ubi quid significet pubertas, dentes, humeri, ulnæ, manus, cor, pectus, dorsum, pedes, alæ, quodiras, indumentum, & similia.

De quibus D. Thomas 1. part. questione 51. S. Thom. art. 3. & questione 106. artic. 1. & quest. 107. art. 5. & questione 115. artic. 1. & 112. questio. 3. articulo 4. Quæ tamen ad symbolicam Theologiam magis spectant.

Concluditque Hugo expositionem istam his humilibus verbis. Hæc quidem in Hierarchiam B. Dionysii secundum sensum nostri possibilitatem præsumpti: sed timeo ne nostra illius adiciens, marmoreum patiem luto superduxi se convincat. Propterea veretur præsumptio imploret devotio. Mihi autem solatium affert, quod illius quem exponendum suscepimus, in quo sapientia transcendit, sanctitas condescendit.

LIBER II.

De Ecclesiastica Hierarchia S. Dionysii Areopag.

Iuxta lectionem Perionii, & expositionem paraphrasticam Pachymeræ, & S. Maximi ad documenta mystica.

CAPUT I.

Quæ sit traditio Ecclesiæ hierarchicæ, & quæ eius scopus.

Docet vim cujuslibet hierarchie esse, ut & ipse Pontifex pro sua natura, modo, & ordine in divinis mysteriis perficiatur, ac divinitatem consequatur, etque qui ipsi parent divinarum similitudinem impertiat: inferioribusque imitetur superiores, & alios sibi inferiores ad Thom. à Iesu Oper. Tom. II.

majora exci-ent.

Cælestem hierarchiam incorpoream esse, & ideo mentaliter & spiritualiter perfici; nostram vero Ecclesiasticam esse sensibilem, & ideo sensibilibus instrui.

Hierarchiam dicit omnem rationem factorum, Hierarchiamque virum esse divino numine assistentem, qui omni sacra scientia sit præditus.

Principium hierarchie S. Trinitatem esse, finem vero unionem cum Deo, substantiamque ejus esse divina tradita oracula.

Aaa

D.